

begynde dermed, at Bestemmelserne om Psalmebogen og Psalmefangen i vor Kirke altid har vilst sig som stillede af Kirkens Bestyrelse paa et noget andet Standpunkt end Bestemmelserne om Liturgien iøvrigt, og det har altid vilst sig, at Regjeringen ikke antog, at Bestemmelserne om Psalmebogen havde den indgribende Betydning eller trængte til den Fasthed, som den øvrige Liturgi. Jeg vil hertil endvidere gjøre opmærksom paa, at det er klart af hele den tidligere Lovgivning, at Kirkemyndigheden og Kirkens Mening, forsaavidt den udtaltes af den souveraine Konge, ikke gif ud paa, at der skulde herske en Enhed i Menighederne med Hensyn til Psalmebogen og Psalmefangen af samme Art, som den Enhed man efterstræbte i den øvrige Liturgi, som er bestemt ved Ritualen, men at man har ladet flere Psalmebøger samtidigt bestaae og være i Brug hos Menighederne. Det er dernæst klart, at det allerede tidligere er anerkjendt, at paa dette Gebeet bør der overlades en Valgfrihed til Menighederne. Rigtignok er denne Valgfrihed ikke fuldstændig; den har, navnlig i den senere Tid, kun været tilstaaet i een Retning, idet det var overladt til Menighederne at blive ved de tidligere Psalmebøger eller at antage en bestemt nyere, hvorimod det ikke var dem tilladt at gaae tilbage til den ældre, hvorved jeg dog maa bemærke, at denne sidste Bestemmelse — at det ikke skulde være Menigheden tilladt at gaae tilbage til den ældre Psalmebog — kun er fremkommet som en Fortolkning af Regjeringscollegiet, og at den ikke er udtalt umiddelbart af Hans Majestæt Kongen. Denne Frihed til at vælge og til den anordnede Psalmebog at føie andre Midler til at forhøie den Opbyggelse, der søges i Sangen, en Opbyggelse, der just er af en anden Character end den, der søges i de øvrige Dele af Gudstjenesten, denne Valgfrihed er ogsaa anerkjendt i den nyeste Tid ved selve det enkelte Tillæg til Psalmebogen, der har faaet en Autorisation; thi den Autorisation, som ved den kongelige Resolution af 20de Februar 1845 gaves et bestemt Tillæg til Psalmebogen, gaaer ogsaa kun ud paa, at det tillades Menighederne at bruge dette Tillæg, hvis de ønske det, og jeg vil tilføie, at dette Tillæg til Psalmebogen blev bragt tilbage

efter et Andragende, som bekjendt, fra den visborgske Ständerforsamling, uden at Sagen havde været forhandlet i den roeskildske Ständerforsamling. Det forekommer mig, at i hvad jeg saaledes har antydet, ligger der, at Brugen af Psalmebøger ikke kan betragtes under den tidligere Forsætning at have været henført til den Klasse af Anstggender, der i ethvert Tilfælde maatte ordnes ved Lov, men at der ved Siden af de lovligt bestemte var indrømmet Menighederne en vis Frihed til at tilegne sig nye Midler til at søge Opbyggelse under Control af Regjeringen, som bestyrende, som sørgende for, at i ethvert Tilfælde Orden og Anstand opretholdtes ved Gudstjenesten, og at Kirken ikke forstyrredes ved Indbringelse af Bidsfarelser, eller hvad der kunde synes at være Bidsfarelser — altsaa en Control, der væsentlig udvædes af Regjeringen i administrativ Form. Naar jeg fastholder dette, saa troer jeg, at Bemyndigelsen til at lade Menighederne bevæge sig med en tilsvarende Frihed, at lade Menighederne tilegne sig nye Opbyggelsesmidler med Hensyn til Psalmefangen, og blot forholde sig controllerende derved, — at denne Myndighed endnu maa tilkomme Regjeringen. Jeg troer altsaa, at Regjeringen er berettiget til at indrømme Benyttelsen af Tillæg til Psalmebøger, og naar jeg forelægger mig det Spørgsmaal, med hvis Ret Regjeringen paa denne Maade muligens skulde komme i en saadan Berørelse, at det var betænkeligt at betragte det som en reen administrativ Sag og at afvige fra Kravet paa en lovgivende Akt, som ordnende ethvert Skridt i denne Sag, saa kan jeg ikke tænke mig Andre, om hvis Rettigheder, der skulde være at værne, end de Menighedsmedlemmer, der ved et saadant Andragende fra vedkommende Menigheder havde været i Mindretallet, og som altsaa nu i deres Kirke faae et Tillæg til Psalmebogen indført, som de ikke havde ønsket at see indført deri. Men foruden at jeg vil bemærke, at disse Medlemmer af Menigheden ikke tabe den Psalmebog, de hidtil have havt, idet der ikke er Tale om at affaase en Psalmebog, men om at føie et Tillæg dertil, saa maa jeg endnu bemærke, at vi, saaledes som Sagen nu staaer, maa erkjende, at Pluralite-